

VASTAUKSET

TEHTÄVIÄ SELKOKIRJASTA NÄKKI

Titta Kempainen: Näkki (Oppian 2024)

51 monivalintatehtävää, tiedonhaku- ja pohdintatehtävät ovat lopussa

Lue sivut 6–18:

1. Millä Leo liikkui koulun käytävillä?

- a) Sähköpotkulaudalla
- b) Skeittilaudalla
- c) Rullaluistimilla

Oikea vastaus: b) skeittilaudalla

2. Mitä Leo sanoi Järviselle luokan ovelta?

- a) "En aio pyydellä anteeksi."
- b) "En ollut myöhässä."
- c) "Anteeksi, että olen myöhässä."

Oikea vastaus: c) "Anteeksi, että olen myöhässä."

3. Miksi Järvinen nauroi, kun Leo yritti pelata peliä tunnilla?

- a) Koska Järvinen ei pitänyt pelistä
- b) Koska Leo sanoi, että hänellä on tärkeä matsi menossa
- c) Koska Leo kertoi vitsin

Oikea vastaus: b) Koska Leo sanoi, että hänellä on tärkeä matsi menossa

4. Miksi Leo ei halunnut lainata skeittiään Rabille?

- a) Rabi ei osannut skeitata hyvin.
- b) Rabi oli pyytänyt skeittiä jo liian monta kertaa.
- c) Leo halusi itse käyttää skeittiä myöhemmin.

Oikea vastaus: a) Rabi ei osannut skeitata hyvin.

5. Mitä Aino harrasti?

- a) Voimistelua
- b) Jalkapalloa
- c) Kuviouintia

Oikea vastaus: c) kuviouintia

6. Mitä Leon piti tehdä, jotta hän pääsi vessaan?

- a) Mainita toinen suomalainen jumala
- b) Pyytää Jereltä apua vastauksessa
- c) Olla hiljaa

Oikea vastaus: a) Sanoa toisen suomalaisen jumalan

7. Minkä jumalan Leo mainitsi?

- a) Ahti
- b) Vellamo
- c) Ukko ylijumala

Oikea vastaus: c) Ukko ylijumala

Lue sivut 19–30:

8. Miksi Rabi oli törmännyt pyörällään kiveen ja kaatunut?

- a) Hän väisti Järvistä.
- b) Hän oli nähnyt Järvisen alasti uimassa.
- c) Hän oli kiirehtinyt kouluun ja menettänyt tasapainonsa.

Oikea vastaus: b) Hän oli nähnyt Järvisen alasti uimassa.

9. Mitä esitelmää Leo joutui tekemään Ainon kanssa?

- a) Esitelmää Kalevalasta.
- b) Esitelmää näkistä.
- c) Esitelmää suomalaisten haltijoiden historiasta.

Oikea vastaus: b) Esitelmää näkistä.

10. Mikä outo asia kiinnitti Leon huomion äidinkielen oppikirjassa?

- a) Veritahra kirjan sivulla.
- b) Järvisen nimi kirjan takakannessa.
- c) Kadonnut sivu, joka olisi kertonut näkistä.

Oikea vastaus: a) Veritahra kirjan sivulla.

11. Mitä Aino sanoi näkin ominaisuuksista?

- a) Näkki lumoo ihmiset laululla ja houkuttelee heidät veteen.
- b) Näkki on pieni haltija, joka elää metsässä.
- c) Näkki on suomalaisten lasten suojelija.

Oikea vastaus: a) Näkki lumoo ihmiset laululla ja houkuttelee heidät veteen.

12. Miksi Aino joutui lähtemään kirjastosta kesken esitelmän valmistelun?

- a) Hänellä oli kiire toisiin harjoituksiin.
- b) Hänellä oli päänsärkyä.
- c) Hänellä oli tapaaminen Järvisen kanssa.

Oikea vastaus: b) Hänellä oli päänsärkyä.

13. Miten Leo reagoi, kun Aino joutui lähtemään kirjastosta?

- a) Hän ärähti ja oli vihainen.
- b) Hän ymmärsi ja lupasi jatkaa esitelmää yksin.
- c) Hän pyysi Ainoa jäämään ja auttamaan.

Oikea vastaus: b) Hän ymmärsi ja lupasi jatkaa esitelmää yksin.

Lue sivut 31–39:

14. Miten esitelmä piti kuvittaa?

- a) Sai käyttää vain oppikirjan kuvia.
- b) Ottaa kuvat itse ilman nettimateriaaleja.
- c) Piti etsiä kuvat internetistä.

Oikea vastaus: b) Ottaa kuvat itse ilman nettimateriaaleja.

15. Mikä esine herätti Leon huomion Järvisellä tunnilla?

- a) Kaulakoru.
- b) Outo kynä.

c) Rumpu.

Oikea vastaus: c) Rumpu.

16. Mitä tapahtui Jerelle tunnilla?

- a) Hän nauroi Järviselle liian kovaa.
- b) Hänen puhelimensa hajosi lattialle.
- c) Hän putosi tuolilta.

Oikea vastaus: b) Hänen puhelimensa hajosi lattialle.

17. Miksi Aino syytti Leoa valehtelusta?

- a) Leo väitti, että kivet olivat poissa, mutta ne näkyivät Ainon kuvassa.
- b) Leo oli myöhässä koulusta.
- c) Leo ei ollut tehnyt osuuttaan esitelmästä.

Oikea vastaus: a) Leo väitti, että kivet olivat poissa, mutta ne näkyivät Ainon kuvassa.

18. Miten Järvinen käyttäytyi Leon ja Ainon esitelmän aikana?

- a) Hän naureskeli ja nyökytteli päätään.
- b) Hän keskeytti heidät useita kertoja.
- c) Hän haukotteli usein.

Oikea vastaus: a) Hän naureskeli ja nyökytteli päätään.

19. Mikä erikoista Leo huomasi Järvisessä?

- a) Järvisen vaatteet olivat likaiset.
- b) Järvisen hiukset olivat kuivat.
- c) Järvisen hampaissa oli verta.

Oikea vastaus: c) Järvisen hampaissa oli verta.

20. Mitä Leo löysi rannalta, kun hän meni sinne koulun jälkeen?

- a) Rabin pyörän ja punaisen huivin vedestä.
- b) Näkintissit, jotka olivat ilmestyneet takaisin.
- c) Skeittilautansa.

Oikea vastaus: a) Rabin pyörän ja punaisen huivin vedestä.

21. Mikä oli Ainon reaktio, kun Leo lähetti hänelle videon rannalta?

- a) Aino suuttui eikä vastannut.
- b) Aino sanoi, että tulee rannalle ja kertoo uutisia.
- c) Hän väitti, että Leo valehteli.

Oikea vastaus: b) Aino sanoi, että tulee rannalle ja kertoo uutisia.

Lue sivut 40–49:

22. Minkä järkyttävän uutisen Aino kertoi Leolle?

- a) Rabi on kuollut.
- b) Milla Moision ruumis on löytynyt.
- c) Järvinen on kadonnut.

Oikea vastaus: b) Milla Moision ruumis on löytynyt.

23. Mitä Aino kertoi painajaisistaan?

- a) Hän näkee unta tulipaloista.
- b) Hän näkee unessa veden alla vangittuja nuoria ja verenhimoisen hirviön.
- c) Hän näkee unta hukkumisesta.

Oikea vastaus: b) Hän näkee unessa veden alla vangittuja nuoria ja verenhimoisen hirviön.

24. Mitä Aino löysi sukelluksensa aikana Näkintissien kohdalta?

- a) Muutaman kadonneen esineen.
- b) Kivisen portin, jonka läpi hän sukelsi.
- c) Aarrearkun.

Oikea vastaus: b) Kivisen portin, jonka läpi hän sukelsi.

25. Mitä Aino näki veden alla?

- a) Kadonneet luokkakaverit horroksessa.
- b) Vain kaloja ja vesikasveja.
- c) Vedenalaisen kaupungin.

Oikea vastaus: a) Kadonneet luokkakaverit horroksessa.

26. Mitä Aino ja Leo päättivät tehdä?

- a) He päättivät palata kotiin ja unohtaa kaiken.
- b) He päättivät mennä kirjastoon ja etsiä lisää tietoa Näkistä.
- c) He soittivat poliisille.

Oikea vastaus: b) He päättivät mennä kirjastoon ja etsiä lisää tietoa Näkistä.

27. Mitä Aino ja Leo tajusivat kirjastossa?

- a) Että Järvinen on Näkki.
- b) Että heidän on lähdettävä kaupungista.
- c) Että Näkki on vain taruolento.

Oikea vastaus: a) Että Järvinen on Näkki.

Lue sivut 50–58:

28. Miksi Leo ja Aino menivät uimahalliin?

- a) He halusivat viettää aikaa yhdessä.
- b) Leo halusi voittaa vesipelkonsa, jotta voisi pelastaa ystävänsä.
- c) He osallistuivat uimatunneille.

Oikea vastaus: b) Leo halusi voittaa vesipelkonsa, jotta voisi pelastaa ystävänsä.

29. Miten Leo reagoi, kun hän yritti sukeltaa lastenaltaassa?

- a) Hän sai paniikkikohtauksen.
- b) Hänen uimahousunsa ratkesivat.
- c) Hän ei tuntenut mitään erikoista.

Oikea vastaus: a) Hän sai paniikkikohtauksen.

30. Miten Aino auttoi Leoa altaassa?

- a) Hän kutsui apua.
- b) Hän yritti rauhoittaa Leoa ja ohjasi tämän istumaan.
- c) Hän pyysi Leoa lähtemään pois altaasta.

Oikea vastaus: b) Hän yritti rauhoittaa Leoa ja ohjasi tämän istumaan.

31. Mitä Leo ja Aino keskustelivat uimahallin kahvilassa?

- a) Aino kysyi, onko Leolle tapahtunut jotain kurjaa, joka liittyy veteen.
- b) He suunnittelivat viikonloppuretkeä.
- c) He päättivät soittaa heti poliisille.

Oikea vastaus: a) Aino kysyi, onko Leolle tapahtunut jotain kurjaa, joka liittyy veteen.

32. Mitä Aino ehdotti pelastussuunnitelmaksi?

- a) Pyytää ystäviä auttamaan heitä.
- b) Sukeltaa uudestaan ja yrittää pelastaa ystävät yksin.
- c) Käyttää venettä ja verkkoja ystävien pelastamiseksi.

Oikea vastaus: c) Käyttää venettä ja verkkoja ystävien pelastamiseksi.

33. Miksi Leo epäröi Ainon suunnitelman toteuttamista?

- a) Hän ei uskonut, että suunnitelma voisi toimia.
- b) Hän pelkäsi vettä ja veneitä.
- c) Hänellä ei ollut tarpeeksi kokemusta vesipelastuksesta.

Oikea vastaus: b) Hän pelkäsi vettä ja veneitä.

34. Mitä Aino ehdotti vaihtoehdoksi veneelle?

- a) Että he käyttäisivät suppilautaa pelastusoperaatiossa.
- b) Että he etsisivät suuren veneen.
- c) Että he pelastaisivat ystävät ilman vesikulkuneuvoja.

Oikea vastaus: a) Että he käyttäisivät suppilautaa pelastusoperaatiossa.

35. Mitä tapahtui koulussa seuraavana aamuna?

- a) Leo ja Aino kertoivat kaikille Järvisestä ja Näkistä.
- b) Rehtori kehotti kaikkia lähtemään kotiin ja pysymään siellä.
- c) Poliisi saapui kouluun etsimään kadonneita oppilaita.

Oikea vastaus: b) Rehtori kehotti kaikkia lähtemään kotiin ja pysymään siellä.

36. Miksi Leo ja Aino eivät kertoneet Järvisestä muille?

- a) He pelkäsivät, että lumotut oppilaat pilaisivat suunnitelman.
- b) He eivät olleet varmoja, oliko Järvinen oikeasti Näkki.
- c) He ajattelivat, ettei kukaan uskoisi heitä.

Oikea vastaus: a) He pelkäsivät, että lumotut oppilaat pilaisivat suunnitelman.

Lue sivut 59–70:

37. Miksi Leo meni tukiopetukseen?

- a) Hän halusi oppia lisää Kalevalasta.
- b) Hän halusi, että Järvinen jää koululle.
- c) Hän unohti kirjansa luokkaan.

Oikea vastaus: b) Hän halusi, että Järvinen jää koululle.

38. Miten Leo valmistautui Järvisen tukiopetukseen?

- a) Hän otti nappikuulokkeet mukaansa.
- b) Hän teroitti kynänsä.
- c) Hän kutsui Ainon mukaan.

Oikea vastaus: a) Hän otti nappikuulokkeet mukaansa.

39. Mitä mieltä Järvinen oli Kalevalan Ainosta?

- a) Hän piti Ainoa rohkeana ja älykkäänä.
- b) Hän ei halunnut puhua Ainosta ollenkaan.
- c) Hän ei pitänyt Ainosta ja piti tätä typeränä.

Oikea vastaus: c) Hän ei pitänyt Ainosta ja piti tätä typeränä.

40. Miksi Leo lähti kesken tukiopetuksen?

- a) Hän oli kyllästynyt.
- b) Hän sai viestin Ainolta, että oli aika lähteä.
- c) Hän pelkäsi Järvistä.

Oikea vastaus: b) Hän sai viestin Ainolta, että oli aika lähteä.

Lue sivut 71–80:

41. Miten Leo reagoi, kun hän näki Järvisen rannalla?

- a) Hän sulki silmänsä ja sukelsi veden alle.
- b) Hän alkoi huutaa apua.
- c) Hän meloi nopeasti takaisin rantaan.

Oikea vastaus: a) Hän sulki silmänsä ja sukelsi veden alle.

42. Miten Leo auttoi Rabia vapautumaan lonkeroista?

- a) Hän yritti irrottaa lonkeron paljain käsin.
- b) Hän raahasi Rabin rantaan ja odotti, että lonkero irtoaisi.
- c) Hän katkaisi puukolla lonkeron.

Oikea vastaus: c) Hän katkaisi puukolla lonkeron.

43. Miten Leo yritti pelastaa Ainon Näkiltä?

- a) Hän heitti kiviä Näkkiä kohti.
- b) Hän huusi apua.
- c) Hän hyökkäsi laudalla Näkkiä kohti.

Oikea vastaus: c) Hän hyökkäsi laudalla Näkkiä kohti.

44. Miten Leo vahingoitti Näkkiä?

- a) Hän löi Näkkiä laudalla.
- b) Hän pisti sitä kynällä kaulaan.
- c) Heitti kiven sen päähän.

Oikea vastaus: b) Hän pisti sitä kynällä kaulaan.

45. Mitä Leo pelkäsi, kun Aino ui Näkintisseille?

- a) Hän pelkäsi, että Aino muuttuu Näkiksi.
- b) Hän pelkäsi, että Aino muuttuu haueksi niin kuin Kalevalassa.
- c) Hän pelkäsi, että Aino muuttuu kiveksi.

Oikea vastaus: b) Hän pelkäsi, että Aino muuttuu haueksi niin kuin Kalevalassa.

46. Miten Aino ja Leo lopulta selvisivät Näkistä?

- a) Hukuttamalla Näkin

- b) Hautaamalla haavoittuneen Näkin hiekkaan
- c) Aino lukitsi Näkin portin taakse siten, että hän istui kiville, jotka murenivat.

Oikea vastaus: c) Aino lukitsi Näkin portin taakse siten, että hän istui kiville, jotka murenivat.

47. Mikä oli Rabin asenne hänen arpiinsa?

- a) Hän häpesi niitä.
- b) Hän piti niitä ikuisen ystävyyden merkinä.
- c) Hän halusi peittää ne.

Oikea vastaus: b) Hän piti niitä ikuisen ystävyyden merkinä.

48. Kuka uusi opettaja oli?

- a) Ukko ylijumala
- b) Aikaisempi äidinkielen opettaja
- c) Väinö eli Väinämöinen Kalevalasta

Oikea vastaus: c) Väinö eli Väinämöinen Kalevalasta

49. Mitä voit päätellä Leon ja Ainon suhteesta?

- a) He ovat vain kavereita.
- b) He eivät tykkää toisistaan.
- c) He seurustelevat keskenään.

Oikea vastaus: c) He seurustelevat keskenään

50. Miten Leo reagoi uuden opettajan tuloon?

- a) Hän oli iloinen.
- b) Hän halusi heti viedä Ainon pois.
- c) Hän yritti esittää rohkeaa.

Oikea vastaus: b) Hän halusi heti viedä Ainon pois

51. Mitä Aino sanoi Leolle uuden opettajan saapumisen jälkeen?

- a) "Tämä opettaja on mukava."
- b) "Ei hätää. Me selvitään tästäkin äikän opesta."
- c) "Meidän täytyy paeta."

Oikea vastaus: b) "Ei hätää. Me selvitään tästäkin äikän opesta."

Tiedonhaun tehtäviä

1. Uimahallissa Leo saa paniikkikohtauksen. Ota selville tietoja paniikkikohtauksesta.

a. Mikä paniikkikohtaus on?

Paniikkikohtaus on äkillinen voimakas pelko- tai ahdistuskohtaus, jonka yhteydessä ilmenee erilaisia sympaattisen hermoston aktivoitumisesta johtuvia fyysisiä oireita.

b. Miltä se tuntuu?

Paniikkikohtauksen oireita ovat sydämentykytys, rintakivut, hikoilu, vapina, hengenahdistus, tukehtumisen tai kuristumisen tunne, pahoinvointi, erilaiset vatsavaivat, huimaus, pyörtymisen tunne, puutuminen, kihelmöinti, vilunväreet tai kuumat aallot.

Seurauksena on usein kuoleman, itsensä hallitsemisen menetyksen tai sekoamisen pelko, epätodellisuuden tunne tai itsensä vieraaksi tunteminen. Eri ihmisillä oirekuvassa korostuvat joko ruumiilliset tuntemukset, kuoleman pelko tai sekoamisen pelko.

c. Onko paniikkikohtaus hengenvaarallinen?

Paniikkikohtaukset ovat epämiellyttäviä ja pelottaviakin, mutta ne eivät ole vaarallisia ja menevät itsestään ohi.

d. Mitä kannattaa tehdä, jos saa paniikkikohtauksen?

Paniikkikohtauksen aikana on tärkeää muistaa, että oireet ovat vaarattomia ja menevät ohitse. Hengitykseen keskittyminen voi auttaa. Konkreettisina keinoina voi käyttää myös johonkin yksinkertaiseen asiaan keskittymistä tai toiselle ihmiselle puhumista.

Lähde: <https://www.terveyskirjasto.fi/dlk00405>

2. Leo on muuttanut pienenä Suomeen.

Leon syntymämaata ei mainita.

Näkki kutsuu Leoa savannien kuninkaaksi.

Missä maanosassa on suurimmat savannit?

Suurimmat savannit löytyvät Afrikasta.

Pohdintatehtäviä

1. Kirjan lopussa uusi opettaja on Väinö eli Väinämöinen Kalevalasta. Leo pelkää Ainon puolesta. Miksi Leo haluaa suojella Ainoa Väinöltä?

Väinämöinen on myyttinen hahmo, kuten näkki, joka halusi hyötyä nuorista.

TAI Kalevalassa Väinämöinen halusi Ainon vaimokseen, vaikka Aino ei halunnut. Lopulta Aino hukkui.

2. Ennen vanhaan vanhemmat pelottelivat lapsiaan näkillä. Mitä luulet, miksi vanhemmat varoittelivat näkistä, joka vie lapsia veden alle?

Vanhemmat eivät halunneet, että lapset menevät yksinään veteen.

3. Leo pelkää vettä ja veneitä. Hän ei ole varma itsekään, mistä pelko johtuu tai ei halua kertoa siitä Ainolle. Mitä arvelet, mistä Leon vesi- ja venepelko johtuu?

Leo on tullut pienenä veneellä vaarallisen merimatkan Eurooppaan.

4. Mitä sinä pelkäsit pienenä? Mistä pelkosi ehkä johtui?
